

Nužnost postojanja jedinstvenog informacijskog sustava u hrvatskom sportu

Smokvina, Vanja; Šamija, Krešimir

Source / Izvornik: **Zbornik radova 6. Međunarodne znanstvene konferencije "Razvoj javne uprave", 2016, 338 - 355**

Conference paper / Rad u zborniku

Publication status / Verzija rada: **Published version / Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:118:674814>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-21**

PRAVRI

Pravni fakultet Faculty of Law

Sveučilište u Rijeci
University of Rijeka

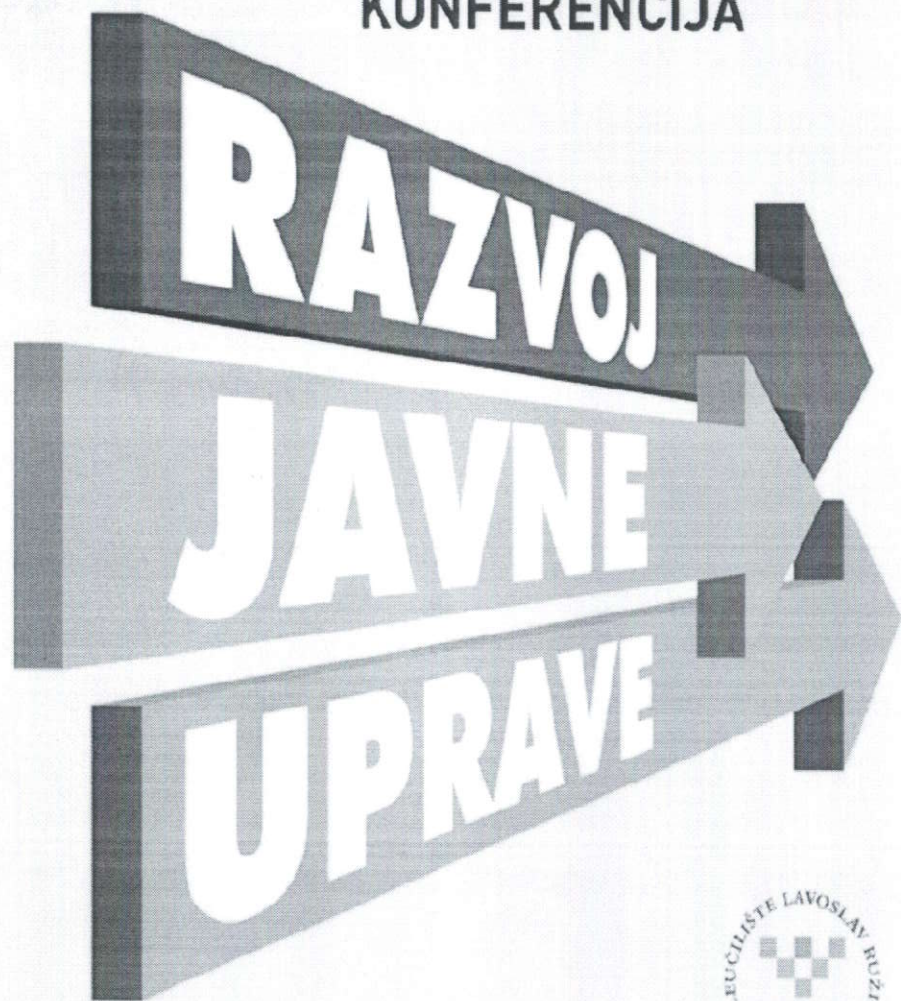
Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Law](#)
[- Repository University of Rijeka, Faculty of Law](#)

uniri DIGITALNA
KNJIŽNICA

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

MEĐUNARODNA
KONFERENCIJA

ZBORNIK RADOVA
CONFERENCE PROCEEDINGS

**6. MEĐUNARODNA KONFERENCIJA
RAZVOJ JAVNE UPRAVE**

**6th INTERNATIONAL CONFERENCE
„DEVELOPMENT OF PUBLIC ADMINISTRATION“**

VELEUČILIŠTE „LAVOSLAV RUŽIČKA“ U VUKOVARU
VUKOVAR, HRVATSKA / VUKOVAR, CROATIA
3. i 4. lipnja 2016. / June 3rd and 4th, 2016

**ORGANIZATOR /
ORGANIZED BY:** VELEUČILIŠTE „LAVOSLAV RUŽIČKA“ U VUKOVARU
COLLEGE OF APPLIED SCIENCES „LAVOSLAV
RUŽIČKA“ IN VUKOVAR

IZDAVAČ / PUBLISHER: VELEUČILIŠTE „LAVOSLAV RUŽIČKA“ U VUKOVARU
COLLEGE OF APPLIED SCIENCES „LAVOSLAV
RUŽIČKA“ IN VUKOVAR
Županijska 50, HR-32000, Vukovar
Tel: +385 32 444-688, Fax: +385 444-686
e-mail: konferencija@vevu.hr
web: <http://www.vevu.hr>

**ZA NAKLADNIKA /
FOR THE PUBLISHER:** doc. dr. sc. Mirko Smoljić, prof. v. š.

UREDNICI / EDITORS: doc. dr. sc. Mirko Smoljić, prof. v. š.
Ivan Belaj, mag. iur., pred.

NAKLADA / PRINT: 80 primjeraka

ISBN: 978-953-7734-15-2

CIP zapis dostupan je u računalnom katalogu Gradske i sveučilišne
knjižnice Osijek pod brojem 140501018.

ORGANIZACIJSKI ODBOR / ORGANIZING COMMITTEE:

- o doc. dr. sc. Mirko Smoljić, prof. v. š., dekan – predsjednik Organizacijskog odbora
- o dr. sc. Nebojša Nešić, v. pred., prodekan za stručni i znanstveno-istraživački rad i međunarodnu suradnju
- o dr. sc. Mirjana Nedović, v. pred., prodekanica za nastavu i studente
- o Ivan Belaj, mag. iur., pred., pročelnik Upravnog odjela – tajnik Organizacijskog odbora
- o dr. sc. Sanja Gongeta, v. pred.
- o Danijela Romić, univ. spec. admin. publ., v. pred.
- o Željka Vajda Halak, dipl. iur., pred.
- o dr. sc. Marina Guzovski, pred.
- o Magdalena Ugarković, bacc. admin. publ.

PROGRAMSKI ODBOR / PROGRAM COMMITTEE:

- o prof. dr. sc. Ivan Koprić – Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- o doc. dr. sc. Mirko Smoljić, prof. v. š. – Veleučilište „Lavoslav Ružička“ u Vukovaru
- o doc. dr. sc. Viktor Gotovac – Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- o prof. dr. sc. Boris Bakota – Pravni fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku
- o prof. dr. sc. Boris Ljubanović – Pravni fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku
- o prof. dr. sc. Renata Perić – Pravni fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku
- o prof. dr. sc. Mirko Klarić – Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu
- o prof. dr. sc. Marinko Đ. Učur – Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci
- o doc. dr. sc. Zoran Pičuljan, prof. v. š. – Zaklada „Dr. sc. Jadranko Crnić“
- o doc. dr. sc. Vanja Smokvina – Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci
- o prof. dr. sc. Gregory Borsch – National Academy of Public Administration, Ukrajina
- o dr. Adrian Fabian – Faculty of Law, University of Pecs, Hungary
- o prof. dr. sc. Mirko Kulić – Pravni fakultet za privredu i pravosuđe Univerziteta Privredna akademija u Novom Sadu
- o doc. dr. Tomaš Stremý – Pravni fakultet u Trnavi, Slovačka
- o prof. dr. sc. Stevan Lilić – Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu
- o prof. dr. sc. Eđin Mutapčić – Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli
- o prof. dr. sc. Izudin Hasanović – Pravni fakultet Univerziteta u Tuzli
- o prof. dr. sc. Jelena Vapa Tankosić – Fakultet za ekonomiju i inženjerski menadžment Univerziteta Privredna akademija u Novom Sadu
- o dr. sc. Milorad Čupurdija, prof. v. š. – Veleučilište Baltazar Zaprešić

Predgovor

Pred Vama se nalazi Zbornik radova sa 6. Međunarodne konferencije Razvoj javne uprave, održane 3. i 4. lipnja 2016. godine u Vukovaru u organizaciji Veleučilišta „Lavoslav Ružička“ u Vukovaru, a pod pokroviteljstvom Ministarstva uprave Republike Hrvatske.

Ovaj Zbornik radova priređen je s ciljem upoznavanja zainteresirane javnosti s radovima prezentiranim na Konferenciji.

Autori objavljenih radova ugledni su stručnjaci iz zemlje i inozemstva koji su teme ovogodišnje Konferencije obrađivali s različitih aspekata što je svakako pridonijelo kvaliteti same Konferencije.

Tema javne uprave iz godine u godinu budi široki javni interes, a naglasak ovogodišnje Konferencije stavljen je poglavito na planiranu reformu javne uprave.

Pored navedene reforme javne uprave i dalje su aktualne ostale teme sadržane u tematskim područjima Konferencije, a u okviru kojih su autori radova ovoga Zbornika nastojali ponuditi odgovore na pitanja unaprijeđenja sustava javne uprave kao i prezentirati aktualnosti s područja javne uprave.

Nadamo se kako će sadržaj ovoga Zbornika potaknuti širu javnu raspravu o razvoju javne uprave te organizatorima Konferencije poslužiti kao novi poticaj za organizaciju sedme Međunarodne konferencije Razvoj javne uprave.

Posebnu zahvalu upućujemo svima koji su na bilo koji način doprinijeli izdavanju ovog Zbornika i održavanju ovogodišnje Konferencije.

Urednici Zbornika:

Doc. dr. sc. Mirko Smoljić, prof. v. š.

Ivan Belaj, mag. iur., pred.

NUŽNOST POSTOJANJA JEDINSTVENOG INFORMACIJSKOG SUSTAVA U
HRVATSKOM SPORTU

REQUIREMENT OF A SINGLE INFORMATION SYSTEM IN
CROATIAN SPORTS

Doc. dr. sc. Vanja Smokvina

Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci

Hahlič 6, HR-51000 Rijeka

Tel: 051/359-500, Fax: 051/359-593

vsnokvina@pravri.hr

Dr. sc. Krešimir Šamija

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH

Donje Svetice 38 10000 Zagreb

Tel: 098/9815-802

ksamija79@gmail.com

Sažetak:

Sustav sporta svake države iznimno je važan. Njegova važnost ogleda se u složenim odnosima velikog broja dionika, od sportaša (amaterskih, profesionalnih ili rekreativnih) preko klubova, saveza, odnosno konkretnije većeg broja pravnih osoba među kojima prednjače svakako udruge (više ili niže razine)

Kako bi sustav sporta mogao zadovoljavajuće funkcionirati nužno je postojanje jasnih, preglednih, ujednačenih registara (upisnika ili baza podataka) ili po mogućnost jednog jedinstvenog upisnika u kojemu mogu biti upisane sve osobe u sustavu sporta (fizičke i pravne) i koji može biti temelj za analizu pravog broja sportaša odnosno klubova ili drugih pravnih osoba kategoriziranih prema pripadajućim sportovima odnosno drugim kriterijima.

U Republici Hrvatskoj trenutno za sustav sporta imamo ukupno četiri registra, odnosno upisnika čiji podaci nisu međusobno usklađeni te svjedočimo velikim odstupanjima u njihovim podacima. Osim toga, veliki problem jest i njihova „ne-javnost“, netransparentnost i nemogućnost uvida u stvarno stanje.

Stoga, autori u svojem istraživanju analiziraju postojeće podatke iz navedenih registara te iste uspoređuju s prethodno javno objavljenim podacima, nastojeći potvrditi tezu da jedino

jedinstveni nacionalni informacijski sustav jest jedini pravi temelj za razvoj hrvatskog sustava sporta, čiji je osnovni dio i nacionalna strategija sporta

Ključne riječi: *sustav sporta, sportsko pravo, Hrvatska, udruge, registri*

Abstract:

The sports' system of a country is very important. Its importance is visible in complex relationships of numerous stakeholders, from athletes (amateur, professional or recreational) through clubs, federations or to be more precise through numerous legal persons among which associations are the most present (associations of higher or lower level).

In line to have the sports' system work properly, it is needed to have clear, descriptive, unanimous registries (record files or databases) or if possible to have just one registry in which all sports' system stakeholders would be registered (natural and legal persons) and which could serve as a cornerstone for the analysis of the real number of athletes and clubs or other legal persons categorised by their relative sports or other criteria.

In the Republic of Croatia there are present four registries or databases which data are not harmonised and we are facing big deviations in their data. Furthermore, a big problem is also their "non-publicity", non-transparency and the impossibility of having access to the actual state of facts.

In line with previously said, the authors in their research analyse the actual data of those registries and compare them with previously publicly published data, stating that only a unique national data system is the only real base for the development of the Croatian sports system, which central part is the national sports strategy.

Key words: *sports' system, sports law, Croatia, associations, registries*

1. UVOD

Sport je društvena grana koja može, i u pravilu, ima karakter važne gospodarske djelatnosti i koja ima veliki utjecaj na gospodarstvo pojedine zemlje. Osim toga, sport naravno ima veliki značaj u promociji države, lokalnih sredina odnosno služi kao sredstvo integracije i povezivanja građana. S druge strane, važnost sporta na zdravstveno stanje stanovništva, pogotovo na razvoj i zdravlje djece i mladih je neupitno.

Važan dio sustava sporta svakako su pravne osobe u sportu (klubovi, savezi i sportske zajednice, prvenstveno sportske udruge) koje primarno sudjeluju u razvoju i usavršavanju djece i mladih, ali i ostalih građana. Klubovi se primarno financiraju javnim sredstvima, donacijama, sponzorstvima, članarinama i drugim izvorima prihoda. Upravo stoga, radi racionalnijeg korištenja javnih sredstava nameće se nužnim utvrditi i znati točan broj pravnih osoba u sportu kako bi sam sustav mogao racionalnije funkcionirati. Također, navedeno je važno i kako bi imali jasniju sliku o razvijenosti pojedinih sportova te o interesu građana za pojedini segment sporta radi donošenja kvalitetnijih kriterija za financiranje i razvoj sporta.

Osnovna znanstvena teza ovoga rada jest da podaci kojima raspolažu i krovna sportska udruženja, primarno Hrvatski olimpijski odbor (dalje: HOO), te jedini sustavno prikupljeni i javno objavljeni podaci sadržani u Studiji Financiranje sporta iz 2012. godine¹ ne odgovaraju stvarnom stanju, primarno udruga iz jedinstvenog razloga što je gotovo nemoguće utvrditi točan broj udruga u sustavu sporta u Republici Hrvatskoj (dalje: RH) u ovome trenutku. Razlog tomu je postojanje većeg broja raznih registara, neujednačena metodologija prikupljanja i vođenja podataka u tim registrima i nepostojanje transparentnosti i javnog uvida u iste. Zašto je tomu tako, teško je shvatiti.

U radu se prvenstveno daje prikaz zakonodavnog okvira sustava sporta kako bi se stekla odgovarajuća predodžba o tom važnom segmentu. U drugom dijelu se daje pregled istraživanja u prikupljanju podataka iz relevantnih registara za sustav sporta i njihova analiza sa drugim javno dostupnim podacima, prvenstveno iz Studije Financiranje sporta iz 2007. godine. U završnom dijelu autori daju osvrt na prikupljene podatke i opravdavaju postavljenu znanstvenu tezu predlažući prvenstveno „oživljavanje“ i stvarno uvođenje informacijskog sustava u hrvatskom sportu, kao jedino rješenje uočenim problemima.

Ovaj rad je sufinanciralo Sveučilište u Rijeci projektom [13.08.1.2.03].

* Stavovi i mišljenja izneseni u ovome radu predstavljaju osobne stavove autora, a ne i institucije kojoj autor pripada.

¹ Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj s usporednim prikazom financiranja u Europskoj uniji (dalje: Studija financiranje sporta), 2012, dostupno na: public.mzos.hr/figs.axd?id=19357 (25.4.2016.).

2. IZVORI SPORTSKOG PRAVA – ZAKONODAVNI OKVIR U SUSTAVU SPORTA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Osnovni pravni izvor koji uređuje sustav sporta u Republici Hrvatskoj, *lex generalis*, odnosno osnovni izvor sportskog prava jest *Zakon o sportu*. Od 1990. godine zakonodavac je donio četiri *Zakona o sportu*, odnosno nakon Zakona o izmjenama i dopunama iz 2012. godine govorimo o *Zakonu o sportu*.² Posljednji *Zakon o sportu* iz 2006. godine do sada je imao ukupno sedam promjena u vidu izmjena i dopuna odnosno ispravka³ što dovoljno govori koliko je ovo područje iznimno važno, ali ujedno sklono stalnim promjenama.

Zakonom o sportu uređuju se sustav sporta i sportske djelatnosti, stručni poslovi u sportu, sportska natjecanja, financiranje sporta, nadzor i ostala pitanja od značaja za sport, a sportske djelatnosti određene su kao djelatnosti od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku.⁴ *Zakon* je podijeljen u 15 glava s ukupno 102 članka što ga svrstava u srednje velike zakonske tekstove po svojem obimu.

Osim *Zakona o sportu*, zbog pravnog ustroja većine ključnih dionika sustava sporta, odnosno pravnih osoba u sportu, koji su većinom udruge, važan izvor nam je *Zakon o udrugama*.⁵ *Zakon o sportu* također predviđa da pravna osoba u sportu može imati pravni oblik trgovačkog društva za obavljanje sportskih djelatnosti, a u slučaju da se radi o obavljanju sportske djelatnosti sudjelovanja u sportskom natjecanju ista „mora imati pravni oblik dioničkog društva“, pa posljedično i *Zakon o trgovačkim društvima*⁶ također predstavlja pravni izvor u sustavu sporta⁷ (vidjeti Ivkošić, 2010). Posljednja vrsta pravnih osoba, sukladno podijeli iz čl. 5. *Zakona o sportu* jesu ustanove. Ustanove se u sportu osnivaju za svrhu trajnog obavljanja sportskih djelatnosti sportske rekreacije, sportske poduke, upravljanja i održavanja sportske građevine,⁸ te se na iste primjenjuje *Zakon o ustanovama*.⁹ Od ostalih propisa koji su važni za funkcioniranje sustava sporta u RH svakako valja izdvojiti *Zakon o obveznim odnosima*,¹⁰ *Zakon o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima*¹¹,

² *Zakon o sportu*, Narodne novine, br. 59/90. *Zakon o sportu*, Narodne novine br. 60/92, 25/93, 11/94, 77/95. *Zakon o sportu*, Narodne novine, br. 111/97, 13/98, 24/01. *Zakon o sportu*, Narodne novine, br. 71/06,

³ *Zakon o sportu*, Narodne novine, br. 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16. (dalje: *Zakon o sportu*).

⁴ *Zakon o sportu*, cit., čl. 1. st. 1. i 2.

⁵ *Zakon o udrugama*, Narodne novine, br. 74/14, čl. 14.

⁶ *Zakon o trgovačkim društvima*, Narodne novine, br. 11/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15.

⁷ *Zakon o sportu*, cit., čl. 15.

⁸ *Zakon o sportu*, cit., čl. 16.

⁹ *Zakon o ustanovama*, Narodne novine, br. 76/93, 29/97, 47/99, 35/08.

¹⁰ *Zakon o obveznim odnosima*, Narodne novine, br. 35/05, 41/08, 125/11.

¹¹ *Zakon o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima*, Narodne novine, br. 117/03, 71/06, 43/09, 34/11.

Zakon o sportskoj inspekciji,¹² te posljedično naravno Kazneni zakon¹³ i Prekršajni zakon.¹⁴ Zaključno, za sustav sporta, pogotovo s aspekta da većinu pravnih osoba čine udruge odnosno neprofitne organizacije, jedan od najvažnijih novih pravnih propisa jest *Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*.¹⁵

2.1. Udruge kao najčešći oblik pravnih osoba u sportu

Zakon o udrugama primjenjuje se na osnivanje, pravni položaj, djelovanje, registracija, financiranje, imovinu, odgovornost, statusne promjene, nadzor, prestanak postojanja udruge sa svojstvom pravne osobe te upis i prestanak djelovanja stranih udruga u RH osim ako neka od tih pitanja nisu *Zakonom o sportu*, kao posebnim zakonom, drukčije uređena.¹⁶

Navedeno znači da sportsku udrugu kao oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih odnosno pravnih osoba, koje se radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu sportskih uvjerenja i ciljeva, a bez namjere stjecanja dobiti, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja mogu osnovati najmanje tri osnivača, a to mogu biti fizičke osobe kojima poslovna sposobnost nije oduzeta u dijelu sklapanja pravnih poslova, maloljetne osobe s navršenih 14 godina života te punoljetne osobe lišene poslovne sposobnosti u dijelu sklapanja pravnih poslova te pravne osobe.¹⁷ Sportska udruga mora imati statut. Ona sukladno *Zakonu o udrugama* može obavljati i djelatnost kojom se stječe prihod, ali ne smije djelatnost obavljati radi stjecanja dobiti za svoje članove ili treće osobe. Ako u obavljanju djelatnosti sportska udruga ostvari dobit, ona se mora sukladno statutu udruge koristiti isključivo za obavljanje i unapređenje djelatnosti udruge, kojima se ostvaruju njeni ciljevi utvrđeni statutom (detaljnije u Petrović 2012: 145). Sportska udruga je samostalna u ostvarivanju svojih ciljeva utvrđenih statutom.

Kada govorimo o udrugama važno je naglasiti da, u sustavu sporta, udruge nalazimo na najnižoj razini kao sportske klubove – udruge za natjecanje,¹⁸ na višoj razini nalazimo sportske saveze,¹⁹ odnosno nacionalne sportske saveze kao udrugu najviše razine za pojedini

sport,²⁰ te krovnu sportsku udrugu Hrvatski olimpijski odbor (dalje: HOO), odnosno Hrvatski paraolimpijski odbor i Sportski savez gluhih za osobe koje se bave paraolimpijskim sportom odnosno gluhe osobe. Njima valja pribrojiti i Hrvatski akademski sportski savez te Hrvatski školski sportski savez kao nacionalne saveze za akademski odnosno školski sport. Na području jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave osniva se još jedan vid udruge, sportske zajednice.²¹

Prema **Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti** (NKD 2007)²² subjekti u sustavu sporta razvrstani su u jednom odjeljku (93. Sportske djelatnosti te zabavne i rekreacijske djelatnosti) sukladno Tablici 1.

Tablica 1, NKD (2007), Sportske djelatnosti.

<i>NKD, S 93. Sportske djelatnosti te zabavne i rekreacijske djelatnosti</i> ²³	
Područje S	
93.1 Sportske djelatnosti	93.2 Zabavne i rekreacijske djelatnosti
<i>93.11 Rad sportskih objekata</i>	<i>93.21 Djelatnosti zabavnih i tematskih parkova</i>
<i>93.12 Djelatnost sportskih klubova</i>	<i>93.29 Ostale zabavne i rekreacijske djelatnosti</i>
<i>93.13 Fitnes centri</i>	
<i>93.19 Ostale sportske djelatnosti</i>	

Izvor: Odluka o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, 2007.

Slijedom prethodno navedenog, kako su u pravno ustrojbenom obliku pravne osobe u sustavu sporta najčešće udruge one se kao takve upisuju u tri različita registra: Tako su upisane u **Registar udruga**, u **Registar sportskih djelatnosti** te se sve, osim trgovačkih društava u sustavu sporta (najčešće sportska dionička društva), upisuju i u **Registar neprofitnih organizacija**. Ovdje valja spomenuti i **Registar profesionalnih sportskih klubova** u koji se, kao javan registar koji vodi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH (dalje: MZOS), upisuju profesionalni sportski klubovi u RH, većinom sportska dionička društva (s.d.d.).²⁴

¹² Zakon o sportskoj inspekciji, Narodne novine, br. 86/2012.

¹³ Kazneni zakon, Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15.

¹⁴ Prekršajni zakon, Narodne novine, br. 107/07, 39/13, 157/13, 110/15.

¹⁵ Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine, br. 121/14.

¹⁶ Zakon o udrugama, cit., čl. 1. st. 1.

¹⁷ Zakon o udrugama, cit., čl. 4., čl. 11.

¹⁸ Zakon o sportu, cit., čl. 19., st. 1, čl. 27., čl. 41.-45.

¹⁹ Zakon o sportu, cit., čl. 46. Članak 46., st. 1 i 2. "Sportski savez je udruga u koju se udružuju najmanje tri pravne osobe koje obavljaju sportske djelatnosti u istom sportu, a koji radi ostvarivanja zajedničkih interesa u pojedinom sportu osobito: usklađuje aktivnosti svojih članica, organizira i provodi natjecanja, uređuje sustav natjecanja, pitanja koja se odnose na registraciju sportaša i njihov status te stegovnu odgovornost sportaša,

promiče stručni rad u sportu i skrbi se o kategoriziranim sportašima. Na nacionalnoj razini i na razini jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave može se osnovati samo jedan sportski savez za jedan sport."

²⁰ Zakon o sportu, cit., čl. 47. Članak 47. st. 1. "Nacionalni sportski savez osniva se ako na području Republike Hrvatske djeluju najmanje tri sportska kluba, odnosno najmanje dva sportska saveza osnovana u istom sportu."

²¹ Zakon o sportu, cit., čl. 48.

²² Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD 2007), Narodne novine, br. 58/07 i 72/07.

²³ Područje S, odjeljak 93, skupina 93.1. i 93.2. i potom razred

²⁴ Registar profesionalnih sportskih klubova, dostupno na: <http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec=3225> (3.5.2016.). Trenutno je u Registru upisano 18 klubova od toga 14 nogometnih klubova (10 prvoligaških i 4

Ipak, kako ovaj rad primarno analizira udruge u sustavu sporta, u nastavku se daju detaljniji statistički podaci za Registar udruga, Registar neprofitnih organizacija i Registar sportskih djelatnosti.

2.2. Registar udruga

Registar udruga vode uredi državne uprave u jedinicama područne (regionalne) samouprave i Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba u elektroničkom obliku jedinstveno za sve udruge u Republici Hrvatskoj i javno je dostupan na mrežnoj stranici Ministarstva uprave (www.uprava.hr). Sadržaj Registra udruga te način njegova vođenja, kao i obrasci zahtjeva za upis u Registar udruga te zahtjeva za upis promjena u Registar propisani su *Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja registra udruga Republike Hrvatske i registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj*.²⁵ Sportske udruge se u registru udruga razvrstavaju s obzirom na vrstu sporta prema nomenklaturi sportova i prema Klasifikaciji s obzirom na djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi (čl. 3. st. 5. Pravilnika).

U Registru udruga na dan 12.5.2016. godine u svim grupama djelatnosti upisano je ukupno 57.200 udruga. Usporedbe radi, u Studiji Financiranje sporta iz 2012. godine, na dan 17.6.2012. godine bilo je upisano 46.400 udruga (Studija Financiranje sporta, 2012:59.). Navedeni podaci su svakako zanimljivi pogotovo kada se uzme u obzir činjenica da je jedino u pogledu ukupnog broja udruga prisutan pokazatelj manjeg broja udruga prema Studiji financiranje sporta u odnosu na trenutno stanje u Registru udruga. U svim drugim slučajevima, proizlazi da je trenutno broj udruga podosta manji od onoga utvrđenog u Studiji financiranje sporta iz 2012. godine.

U Registru udruga je sukladno *Prilogu Pravilnika o registru udruga - Klasifikacija djelatnosti udruga*,²⁶ upisano ukupno 11 djelatnosti po kojima se udruge u sportu mogu razvrstati s time da se skreće pozornost da se pojedina udruge može registrirati za obavljanje više djelatnosti, stoga su i podaci sljedeći.

drugoligaška kluba: HNK Šibenik s.d.d., HNK Cibalia s.d.d., NK Zadar s.d.d. i NK Hrvatski dragovoljac, 3 košarkaška kluba (KK Zadar s.d.d., KK Split s.d.d. i KK Cedevita) te 1 rukometni klub (RK Podravka s.d.d.).

²⁵ Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra udruga Republike Hrvatske i registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj, Narodne novine, br. 4/2015.

²⁶ Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra udruga Republike Hrvatske i registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj, Prilog: Klasifikacija djelatnosti udruga.

Tablica 2 Broj aktivnih udruga po sportskim djelatnostima

Djelatnost udruge:	Broj udruga:
12.1. Sudjelovanje u sportskom natjecanju	4 503
12.2. Sportska priprema	4 019
12.3. Sportska poduka	4 012
12.4. Sportska rekreacija	2 417
12.5. Organiziranje i provođenje sportskih natjecanja i sportskih priredbi	2 039
12.6. Upravljanje sportskim objektima	1 580
12.7. Organiziranje i provođenje adaptiranog i zdravstveno usmjerenog tjelesnog vježbanja	387
12.8. Organiziranje i razvijanje sportskih udruga i sportskih djelatnosti	603
12.9. Promocija sporta i zdravog načina življenja	2 056
12.10. Strukovne udruge u sportu	221
12.11. Ostale djelatnosti u sportu	465

Izvor: Registar udruga RH (stanje: 6.5.2016.)

Kada je riječ o udrugama u sportu, uvidom u Registar udruga registriranih pod područje djelovanja „sport“ trenutno je upisano 6.371 udruge, označene kao aktivne (6.365) ili u postupku prestanka (6).²⁷ Kada je riječ o brisanim udrugama, njih je navedeno ukupno 13. S druge strane, u pogledu područja djelovanja „nomenklatura sportova“ upisano je ukupno 4.275 udruga, odnosno 4.262 aktivnih, u postupku prestanka njih 5, odnosno brisanih je udruge 8. Prema podacima HOO-a za 2013. godinu udruge u sportu (klubovi i savezi) sukladno nomenklaturi sportova je bilo 6.905.

Preglednosti radi u Tablici 3 daje se usporedba trenutnog stanja broja klubova, podataka dostavljenih od strane HOO-a (za 2013.) i stanja iz 2012. analiziranog Studijom financiranje sporta i to za sljedeće sportove: nogomet, rukomet, košarka, odbojka, vaterpolo (kao momčadske sportove u kojima jedino i imamo registrirane profesionalne klubove, izuzev vaterpola i odbojke) te tenis kao jedan od najmasovnijih individualnih sportova.

²⁷ Ministarstvo uprave RH, Registar udruga, dostupno: <https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-opcu-upravu/registri/register-udruga/826>, (6.5.2016.).

Tablica 3 Broj udruga ukupno i po sportovima prema Registru udruga

Broj udruga po sportovima u Registru udruga sukladno nomenklaturi sportova			
	Registar udruga (12.5.16.)	HOO (podaci 2013.)	Studija financiranje sporta (2012)
Ukupno	4 262	6 905	7 616
Sport:			
Nogomet	846	1.463	2.705
Rukomet	177	291	483
Košarka	170	232	529
Odbojka	133	130	285
Vaterpolo	40	84	80
Tenis	133	130	813

Izvor: Registar udruga, stanje: 6.5.2016., Izvješće HOO-a za 2013., Studija Financiranje sporta, stanje: 17.6.2012.

Iz prethodno navedenih podataka u Tablici 3. proizlazi ponovno velika neusklađenost podataka. Kada uzmemo u obzir i udruge članice Hrvatskoga paraolimpijskog saveza, Hrvatskoga sportskog saveza gluhih i Hrvatskoga akademskog sportskog saveza koje nisu navedene u Izvješću HOO-a, možemo zaključiti kako su odstupanja u podacima i veća nego što ih prikazuje Tablica 3. te kako su nepobitno prevelika. Također kada se prilikom pretraživanja Registra udruga pod naziv upiše riječ „nogomet“ registar prikaže ukupno 2.935 udruga, no i taj podatak ne može biti precizan jer mnoge udruge poput udruga navijača u svojem nazivu imaju riječ „nogomet“.

S druge strane, valja uzeti u obzir činjenicu da su udruge sukladno *Zakonu o udrugama* u roku od godine dana od njegova stupanja na snagu, odnosno točnije 1. listopada 2015. godine, trebale uskladiti svoje statute, a za udruge koje ne usklade svoje statute nadležni uredi su po službenoj dužnosti dužni utvrditi jesu li ispunjeni uvjeti za prestanak djelovanja udruge i pokrenuti postupak likvidacije udruge²⁸ (o prestanku vidjeti i Čizmić, 2012). Također, *Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija* zasigurno je u kombinaciji sa *Zakonom o udrugama* imao utjecaj na možebitno smanjenje udruga u sportu, no ipak su odstupanja u prikazanim podacima prevelika. Sve nas to navodi na zaključak da bi podaci morali biti ujednačeniji i stvarniji nego što proizlaze, a osim toga jedino udruge u sportu imaju mogućnost biti registrirane u 2 djelatnosti (sport i nomenklaturi sportova) od ukupno 14 djelatnost, no podaci i dalje nisu očigledno točni.

²⁸ Zakon o udrugama, cit., čl. 55. st. 1. i 2.

2.3. Registar neprofitnih organizacija

U Registru neprofitnih organizacija²⁹ upisano je, s danom 9.5.2016. godine, 13 neprofitnih organizacija koje u nazivu imaju „sport“ i mahom se radi o sportsko-rekreativnim udrugama, no ima i onih koji se bave i drugim aspektima na koje bavljenje sportom utječe poput organizacija „Sportom do znanja Zagreb (93.19)“ i „Sportom protiv strahova Zagreb (93.19)“. Prethodno je rečeno da pravna osoba u sportu koja obavlja sportsku djelatnost sudjelovanja u sportskom natjecanju sukladno čl. 19. st. 1. *Zakona o sportu* u svezi sa čl. 23. st. 1. *Zakona* može imati pravni ustroj sportske udruge za natjecanje ili sportskog dioničkog društva, a iz prethodno navedenih odredbi *Zakona* proizlazi da bi trebala u nazivu imati riječ „klub“, iz razloga što *Zakon o sportu* te pravne osobe naziva „sportskim klubovima“. Kada je riječ o sportskim organizacijama koje u nazivu imaju riječ „klub“, takvih je upisano ukupno 320.³⁰ Od raznolikih organizacija od kojih se neke zapravo i ne bave upisanim sportskim djelatnostima, valja izdojiti primjerice: Klub ljubitelja pikada Fičo, Osijek (93.12.), Klub ljubitelja bele i pikada kockica, Osijek (93.12.); Klub plesa i navijanja Caf – Splitters, Split (93.12.); Klub ratničkih vještina Božanski ratnik, Split (93.12.); Klub spasilaca na vodama Karlovac (93.12.); Klub sportskih i zaprežnih pasa Zagreb (93.12.); Klub sportske rekreacije divljaci s kamenjaka – Robinson Zagreb (93.12.) te Klub uzgajatelja golubova umjetničkog leta "Hrvatski klub prevrtača" Vinkovci (93.12.).

2.4. Registar sportskih djelatnosti

Fizičke i pravne osobe koje obavljaju sportske djelatnosti upisuju se u registre sportskih djelatnosti koje vode uredi državne uprave u županiji, odnosno Gradu Zagrebu prema sjedištu pravne, odnosno prebivalištu fizičke osobe.³¹ Kako interes ovoga rada predstavljaju pravne osobe u sportu, u nastavku se navode podaci za iste sukladno Registru sportskih djelatnosti. Podaci u Tablici 4 prikupljeni su uvidom u podatke dostupne putem Središnjeg državnog portala³² za 5 županija (u tablici nisu za njih navedeni izvori), službenih stranica Ureda državne uprave u odgovarajućim županijama za 7 županija, odnosno Grada Zagreba. Za 8 županija podaci su analizirani putem „Prava na pristup informacijama“ (razdoblje studeni

²⁹ Ministarstvo financija RH, Registar neprofitnih organizacija, dostupno na <https://banovac.mfin.hr/rnopr/2.5.2016>

³⁰ Autori skreću pozornost da Registar neprofitnih organizacija koje vodi Ministarstvo financija je u usporedbi s Registrom udruga manje pregledan i u njemu je puno teže pretraživati i prikupljati podatke. Jedina je mogućnost jest pretraživanje putem izbornika „Naziv neprofitne organizacije“, jer se ne pruža mogućnost pretraživanja po djelatnostima.

³¹ Zakon o sportu, cit., čl. 20. st. 1.

³² Središnji državni portal, dostupno na: <https://data.gov.hr/data/search?q=registar+sportskih+djelatnosti> (10.5.2016.)

2015.-travanj 2016.) koji je pokrenuo jedan građanin očito nezadovoljan netransparentnošću upravo navedenih podataka te je u konačnici i javno objavio dostavljene podatke za sve županije osim za Istarsku županiju.³³ Usporedbe radi, u drugom stupcu se daju podaci za sve pravne osobe upisane u Registar iz Studije Financiranje sporta (Studija Financiranje sporta, 2012: 70) iz razloga što navedena studija predstavlja jedini javno dostupan izvor navedenih podataka.

Tablica 4 Registar sportskih djelatnosti za pravne osobe po županijama (na dan 10.5.2016. i ranije*)

Županija	Broj pravnih osoba	Studija Financiranje sporta
Osječko-baranjska županija	715 ³⁴	585
Međimurska županija	314 ³⁵	163
Bjelovarsko-bilogorska županija	257 ³⁶	170
Krapinsko-zagorska županija	108 ³⁷	35
Splitsko-dalmatinska županija	819	537
Karlovačka županija	193	30
Varaždinska županija	340	96
Virovitičko-podravska županija	176	48
Koprivničko-križevačka županija	213	75
Zagrebačka županija	489 ³⁸	257
Sisačko-moslavačka županija	282 ³⁹	129
Primorsko-goranska županija	607	280

³³ Registar sportskih djelatnosti (otvaranje baza podataka). Zahtjev podnesen temeljem Zakona o pravu na pristup informacijama, dostupno na https://imamopravoznati.org/en/request/registar_sportskih_djelatnosti_o (10.5.2016.) (dalje: Zahtjev sukladno pravu na pristup informacijama). Istarska županija nije dostavila tražene podatke pod obrazloženjem da „Registar nemaju ustrojen u tabličnom obliku i ne mogu istoga dostaviti. Također, da ne mogu dostaviti link na traženi skup podataka na Portalu otvorenih podataka (data.gov.hr) jer takav link za te podatke još ne postoji“

³⁴ Službena stranica Ureda državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, dostupno na: <http://www.udu-obz.hr/index.php/383/397> (10.5.2016.)

³⁵ Službena stranica Ureda državne uprave u Međimurskoj županiji, dostupno na <http://www.udu-mz.hr/?task=group&gid=36&aid=288> (10.5.2016.)

³⁶ Službena stranica Ureda državne uprave u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, dostupno na <http://udubbz.hr/registar-sportskih-djelatnosti/> (10.5.2016.)

³⁷ Službena stranica Ureda državne uprave u Krapinsko-zagorskoj županiji, dostupno na <http://www.udu-kzz.hr/RegSD-PO.htm> (10.5.2016.)

³⁸ Službena stranica Ureda državne uprave u Zagrebačkoj županiji, dostupno na http://www.uduzz.hr/sites/default/files/obrasci/Popis_pravnih_osoba-sport.pdf (10.5.2016.)

³⁹ Službena stranica Ureda državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji, dostupno na <http://www.udu-smz.hr/userfiles/file/objave/objave%202016/dru%C5%A1vene%20djelatnosti/sport/08022016%20Registar%20sportskih%20djelatnosti%20po%20godinama%20-%20pravne%20osobe.pdf> (10.5.2016.)

	* (podaci na dan: 02.12.2015.) ⁴⁰	
Ličko-senjska županija	41	6
	* (podaci na dan: 14.12.2015.) ⁴¹	
Požeško-slavonska županija	210	132
	* (podaci na dan: 11.12.2015.) ⁴²	
Brodsko-posavska županija	234	158
	* (podaci na dan: 07.12.2015.) ⁴³	
Zadarska županija	406	274
	* (podaci na dan: 14.12.2015.) ⁴⁴	
Šibensko-kninska županija	214	86
	* (podaci na dan: 07.12.2015.) ⁴⁵	
Vukovarsko-srijemska županija	123	44
	* (podaci na dan: 04.12.2015.) ⁴⁶	
Istarska županija	/	36
Dubrovačko-neretvanska županija	71	15
	* (podaci na dan: 07.12.2015.) ⁴⁷	
Grad Zagreb	1.738 ⁴⁸	929
UKUPNO:	7.550	4.086

Izvor: Središnji državni portal; Službene stranice Ureda državne uprave; Javna stranica „Pravo na pristup informacija“

Navedeni podaci pokazuju veliku neusklađenost trenutno dostupnih podataka od onih objavljenih u Studiji Financiranje sporta, a koja je pak jedina relevantna studija o ovom pitanju. Navedeno proizlazi primjerice i iz podataka za Primorsko-goransku županiju koja je trenutno u fazi izrade i objave *Strategije razvoja sporta u PGŽ 2016.-2020.* u kojoj je primjerice navedeno postojanje 515 udruga po nomenklaturi sportova (stanje travanj 2014.),⁴⁹ i čiji podaci su bliži trenutnim podacima (iako s odmakom od gotovo 2 godine), nego podacima iz Studije financiranje sporta iz 2012. godine.

⁴⁰ Zahtjev sukladno pravu na pristup informacijama (10.5.2016.)

⁴¹ Zahtjev sukladno pravu na pristup informacijama (10.5.2016.)

⁴² Zahtjev sukladno pravu na pristup informacijama (10.5.2016.)

⁴³ Zahtjev sukladno pravu na pristup informacijama (10.5.2016.)

⁴⁴ Zahtjev sukladno pravu na pristup informacijama (10.5.2016.)

⁴⁵ Zahtjev sukladno pravu na pristup informacijama (10.5.2016.)

⁴⁶ Zahtjev sukladno pravu na pristup informacijama (10.5.2016.)

⁴⁷ Zahtjev sukladno pravu na pristup informacijama (10.5.2016.)

⁴⁸ Službena stranica Grada Zagreba, dostupno na: <http://www.zagreb.hr/default.aspx?id=87916> (10.5.2016.)

⁴⁹ Prijedlog Strategije razvoja sporta PGŽ 2016.-2020., dostupno na http://www.pgz.hr/zupanijski_ustroj/upravna_tijela/upravni_odjel_za_kulturu_sport_i_tehnicku_kulturu/prijedlog_strategije_razvoja_sporta_pgz (6.5.2016.)

3. PRIJEDLOZI DE LEGE FERENDA – ILI UMJESTO ZAKLJUČKA

Pitanje statusa pravnih osoba u sportu, odnosno konkretnije vođenje odgovarajućih upisnika (registara) ključno je ostvarivanje pitanja pravne sigurnosti. Postojanjem ukupno triju registara (Registar udruga, Registar neprofitnih organizacija i Registar sportskih djelatnosti, ne računajući i Registar profesionalnih sportskih klubova) koji međusobno nisu usklađeni samo doprinosi nepostojanju točnih i preciznih podataka, koji su danas lako ostvarivi, pogotovo u svijetlu informatizacije i uvođenja raznih e-evidencija u sustavu Središnjeg državnog portala. Štoviše, čak su Vrhovni sud RH⁵⁰ i Ustavni sud RH u nekoliko svojih odluka⁵¹ u analizi povrede zakonskih odnosno ustavnih prava tužitelja odnosno podnositelja ustavnih tužbi, u konkretnom slučaju bivših igrača sportskih klubova - udruga za natjecanje uočili da i sama registarska tijela odgovarajućeg nacionalnog sportskog saveza pogrešno primjenjuju odredbe *Zakona o udrugama* odnosno *Zakona o sportu* u pogledu registracije kluba. Navedeno je u konačnici dovelo do situacije da su u isto vrijeme postojala dva sportska kluba – udruge za natjecanje od kojih je jedan zapravo stupio na mjesto prvog kluba iako nije postojao pravni posao ili neki drugi statusni osnov pravnog sljedništva između te dvije pravne osobe. Ustavni je sud RH u više navrata ponovio da „... kod ocjenjivanja pravnog sljedništva sportskih udruga odnosno profesionalnih sportskih klubova, potrebno je utvrditi i status tih udruga u mjerodavnim savezima na nacionalnoj ili regionalnoj razini ...“, a „... za ocjenu pravnog sljedništva između RK 'XX'... i RK 'YY'... nije jedino vjerodostojan dokaz iz zbirke isprava registra udruga koju vodi nadležno tijelo državne uprave, već se pravno sljedništvo treba utvrđivati za svaki profesionalni klub posebno (u drugom parničnom postupku).“⁵²

Stoga, možemo zaključiti da preduvjet za zakonite i pravovaljane registracije i sudjelovanje u bavljenju sportskim djelatnostima svakako su javno dostupni, pregledni, ujednačeno vođeni i sistematizirani podaci grupirani u jedan registar, barem kada je riječ o pravnim osobama u sportu, a pogotovo kada je riječ o najčešćem obliku a to su sportske udruge.

Stoga uvođenje Informacijskog sustava u sportu objedinjavanjem odgovarajućih podataka za osobe u sportu koji se trenutno nalaze u raznim upisnicima, koji je i predviđen samim *Zakonom o sportu* još 2006. godine, nameće se nužnim. Člankom 78. *Zakona* istaknuto je da „Informacijski sustav u sportu osobito prikuplja i ažurira informacije o aktivnostima osoba koje obavljaju sportske djelatnosti, utrošku sredstava namijenjenih programu provedbe

⁵⁰ Odluka Vrhovnog suda RH, Revr-631/06

⁵¹ Odluka Ustavnog suda RH, U-III/5151/2008 od 13.9.2011., NN br. 110/11, Odluka Ustavnog suda RH, U-III/3336/2010 od 5.12.2012., Odluka Ustavnog suda RH, U-III/153/2014 od 10.12.2015.

⁵² Odluka Ustavnog suda RH, U-III/5151/2008, t. 8.3.; vidjeti i Odluku Ustavnog suda RH, U-III/3354/2015 od 17.2.2016.

Nacionalnog programa sporta, sustavu natjecanja, stručnom kadru u sportu, planiranju, izgradnji i održavanju sportskih građevina, djeci sportašima, kategoriziranim sportašima i rekreativnim aktivnostima građana.“

Na temelju navedenih podataka nameće se zaključak kako je očito novi *Zakon o udrugama* doveo do svojevrstnoga “čišćenja” Registra udruga te je moguće kako podatci nacionalnih saveza i podatci iz međusobno neusklađenih zasebnih registara sportskih djelatnosti u 21 županiji, odnosno Gradu Zagrebu, sadrže podosta neaktivnih udruga. Ipak, to je samo teza za neko daljnje istraživanje jer se ista trenutno ne može sa sigurnošću ustvrditi. Ono što je jasno iz provedenog istraživanja jest da su podaci međusobno proturječni i neusklađeni, te da se na iste ne možemo osloniti.

Uvođenje nacionalnog informacijskog sustava u sportu koji bi sukladno *Zakonu o sportu* objedinio sve registre u sustavu sporta putem OIB-a i istovremeno se povezao sa drugim registrima, a posebno sa Registrom udruga je jedina garancija točnih informacija o sustavu sporta. Bez navedenog svaki pokušaj izrade strategije na nacionalnoj razini bi bio baziran na špekulacijama a ne na preciznim najosnovnijim podatcima o sustavu sporta u RH. U navedenom slučaju bi se podzakonskim aktom iz čl. 77. st. 2. *Zakona o sportu* jasno propisalo tko je obavezan i na koji način voditi brigu o pojedinim informacijama važnima za sustav sporta u RH. Prema dostupnim informacijama iz MZOS-a u 2015. godini je izrađena projektna dokumentacija za izradu Informacijskog sustava u sportu, a u Državnom proračunu za 2016. na stavci predviđenoj za razvoj informacijskog sustava osigurana su sredstva od svega 87 375,00 kuna.⁵³

Kada uzmemo u obzir podatak naveden u Studiji Financiranje sporta da se godišnje iz raznih izvora (primarno javnih izvora: središnje države, jedinica lokalne, područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba u kojima vlasničke udjele ima RH) u sport ulaže oko 2,2 milijarde kuna, jasno je da osnovni preduvjet mora biti postojanje jedinstvenog sustava prikupljanja podataka i registracije pravnih osoba, a s njima i fizičkih osoba, u sportu.

Zaključno, imajući u vidu nužnu izradu nacionalnog strateškog dokumenta razvoja sporta, objedinjavanje podataka u jedan registar (sustav) poput Nacionalnog informacijskog sustava sporta jest osnovni preduvjet, temelj za izradu tako važnog strateškog dokumenta.

⁵³ Državni proračun RH za 2016. i projekcije za 2017. i 2018., Narodne novine br. 26/2016., Oznaka: A578048. Nacionalni informacijski sustav u sportu, 2016.: 87.375 kn; 2017.: 88.432 kn; 2018.: 90.802 kn.

LITERATURA:

1. Čizmić J. (2012), „Zabrana djelovanja sportskih udruga“, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, 4, Vol. 49, 681.-696.
2. Državni proračun RH za 2016. i projekcije za 2017. i 2018., Narodne novine br. 26/2016, Oznaka: A578048: Nacionalni informacijski sustav u sportu, 2016.: 87.375 kn; 2017.: 88.432 kn; 2018.: 90.802 kn.
3. Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj s usporednim prikazom financiranja u Europskoj uniji 2012, dostupno na: public.mzos.hr/fgs.axd?id=19357 (5.5.2016.)
4. Ivkošić M. (2010), „Pravni ustroj nogometnih klubova u Republici Hrvatskoj“, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Splitu, 2, Vol. 47, 359.-385.,
5. Kazneni zakon, Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15
6. Ministarstvo financija RH, Registar neprofitnih organizacija, dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/mopr/> (2.5.2016.)
7. Ministarstvo uprave RH, Registar udruga, dostupno: <https://uprava.gov.hr/oministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-opcu-upravu/registri/registar-udruga/826>, (6.5.2016.)
8. Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD 2007), Narodne novine, br. 58/07 i 72/07.
9. Odluka Vrhovnog suda RH, Revr-631/06
10. Odluka Ustavnog suda RH, U-III/5151/2008 od 13.9.2011., Narodne novine, br. 110/11.
11. Odluka Ustavnog suda RH, U-III/3336/2010 od 5.12.2012.
12. Odluka Ustavnog suda RH, U-III/153/2014 od 10.12.2015.
13. Odluku Ustavnog suda RH, U-III/3354/2015 od 17.2.2016.
14. Petrović S. (2012) Professional Sports Clubs and Their Legal Forms, Autonomy and State Intervention, 141.-158., in Siekman R., Parrish R., Smokvina V., Bodiroga-Vukobrat N., Sander G. (Ur.), Social Dialogue in Professional Sports, Aachen: Shaker Verlag.
15. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra udruga Republike Hrvatske i registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj, Narodne novine br. 4/2015.
16. Prekršajni zakon, Narodne novine br. 107/07, 39/13, 157/13, 110/15.
17. Prijedlog Strategije razvoja sporta PGŽ 2016.-2020., dostupno na: http://www.pgz.hr/zupanijski_ustroj/upravna_tijela/upravni_odjel_za_kulturu_sport_i_tehnicku_kulturu/prijedlog_strategije_razvoja_sporta_pgz (6.5.2016.)
18. Registar profesionalnih sportskih klubova, dostupno na: <http://public.mzos.hr/Default.aspx?sec=3225> (5.5.2016.)
19. Registar sportskih djelatnosti (otvaranje baza podataka), Zahtjev podnesen temeljem Zakona o pravu na pristup informacijama, dostupno na: https://imamopravoznati.org/en/request/registar_sportskih_djelatnosti_o (10.5.2016.)
20. Službena stranica Grada Zagreba, dostupno na: <http://www.zagreb.hr/default.aspx?id=87916> (10.5.2016.)
21. Službena stranica Ureda državne uprave u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, dostupno na: <http://udubz.hr/registar-sportskih-djelatnosti/> (10.5.2016.)
22. Službena stranica Ureda državne uprave u Krapinsko-zagorskoj županiji, dostupno na: <http://www.udu-kzz.hr/RegSD-PO.htm> (10.5.2016.)
23. Službena stranica Ureda državne uprave u Međimurskoj županiji, dostupno na: <http://www.udu-mz.hr/?task=group&gid=36&aid=288> (10.5.2016.)
24. Službena stranica Ureda državne uprave u Sisačko-moslavačkoj županiji, dostupno na: <http://www.udu-smz.hr/userfiles/file/objave/objave%202016/dru%C5%A1tvene%20djelatnosti/sport/08022016%20Registar%20sportskih%20djelatnosti%20po%20godinama%20-%20pravne%20osobe.pdf> (10.5.2016.)
25. Službena stranica Ureda državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, dostupno na: <http://www.udu-obz.hr/index.php/383/397> (10.5.2016.)
26. Službena stranica Ureda državne uprave u Zagrebačkoj županiji, dostupno na: http://www.uduz.hr/sites/default/files/obrasci/Popis_pravnih_osoba-sport.pdf (10.5.2016.)
27. Središnji državni portal, dostupno na: <https://data.gov.hr/data/search?q=registar+sportskih+djelatnosti> (10.5.2016.)
28. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine, br. 121/14.
29. Zakon o obveznim odnosima, Narodne novine, br. 35/05, 41/08, 125/11.
30. Zakon o sportskoj inspekciji, Narodne novine, br. 86/2012.
31. Zakon o sportu, Narodne novine, br. 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16.

32. Zakon o sprječavanju nereda na sportskim natjecanjima, Narodne novine, br. 117/03, 71/06, 43/09, 34/11.
33. Zakon o sportu, Narodne novine, br. 59/90.
34. Zakon o sportu, Narodne novine br. 60/92, 25/93, 11/94, 77/95.
35. Zakon o sportu, Narodne novine, br. 111/97, 13/98, 24/01.
36. Zakon o trgovačkim društvima, Narodne novine, br. 11/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15.
37. Zakon o udrugama, Narodne novine, br. 74/14.

**FISKALNI POLOŽAJ JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE)
SAMOUPRAVE U VUKOVARSKO-SRIJEMSKOJ ŽUPANJI**

**FISCAL POSITION OF LOCAL AND REGIONAL SELF-GOVERNMENT
UNITS IN VUKOVAR-SRIJEM COUNTY**

dr. sc. Slobodan Stojanović

Viši predavač

Veleučilište Lavoslav Ružička u Vukovaru

Županijska 50, 32000 Vukovar

e-mail: stojanovic@vevu.hr

Ivan Zdjelar, student Poslovnog odjela

Veleučilište Lavoslav Ružička u Vukovaru

Županijska 50, 32000 Vukovar

e-mail: ivan.zdjelar81@gmail.com

Sažetak:

Fiskalni odnosi među različitim razinama javne vlasti i koncepcija sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave godinama su predmet burnih rasprava u hrvatskom društvu. Osnovne zamjerke usmjerene su na izrazitu fragmentiranost sustava, odnosno postojanje velikog broja samoupravnih jedinica, nejasnu raspodjelu nadležnosti, tj. javnih funkcija i poslova između različitih razina javne vlasti, te neodgovarajući sustav financiranja. Sustav lokalne i područne (regionalne) danas obuhvaća 20 županija, 127 gradova, 428 općina i Grad Zagreb kao posebnu jedinicu sa statusom lokalne i područne samouprave. Temeljni preduvjet za učinkovito funkcioniranje sustava i isporuku javnih dobara na lokalnoj i područnoj razini jesu odgovarajući izvori financiranja. Nažalost, sustav financiranja JLP(R)S-a karakteriziraju česte izmjene okvira, posebice u dijelu raspodjele zajedničkih poreza, što ne doprinosi stabilnosti financiranja, postojanje niza izuzeća i povlastica za pojedine vrste jedinica, te nedostatni fiskalni prihodi uslijed izrazite centraliziranosti fiskalnih odnosa. Stoga se u radu namjerava dati prikaz osnovnih značajki sustava lokalne i područne (regionalne) samouprave i izvora financiranja samoupravnih jedinica. Utjecaj sustava financiranja na proračune samoupravnih jedinica prikazat će se na primjeru fiskalnog položaja JLP(R)S-a u